

Андрощук Д.А.
аспірант спеціальності 073 «Менеджмент»
Горпинченко О.В., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ: ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА

Малий бізнес є невід'ємною складовою ринкової економіки та відіграє ключову роль у забезпеченні сталого розвитку будь-якої держави. Саме активний розвиток малих форм підприємництва значною мірою впливає на динаміку економічного зростання, а також на формування структури й якості валового національного продукту.

У період 1980–1990-х років значення малого підприємництва у світовій економіці істотно зросло. За даними ООН, малі та середні підприємства забезпечують зайнятість майже половини працездатного населення та виробляють від третини до 60% національного продукту в різних країнах. Так, наприклад, у країнах Європейського Союзу сектор малого та середнього підприємництва охоплює близько 23 мільйонів підприємств, що становить 99% усіх компаній та забезпечують створення двох третин робочих місць, 70% зайнятості населення, 57% загального обороту та 53% доданої вартості. Малий бізнес виступає рушійною силою європейської економіки, інноваційного розвитку та соціальної інтеграції. У таких галузях, як текстильна промисловість, малі підприємства створюють до 80% робочих місць [1].

Японію, можна вважати, країною-еталоном щодо розвитку малого бізнесу, де до складу даного сектора належить 5,7 млн підприємств (99% від загальної кількості). Малий бізнес забезпечує роботою 88% зайнятого населення, переважно в сферах громадського харчування, роздрібною торгівлі, послуг, машинобудування та будівництва. В Японії досить популярною є індивідуальна форма власності, в основному сімейного типу. Поряд із тим, через наявні демографічні проблеми, а саме зниження народжуваності, спостерігається скороченню кількості малих форм підприємництва.

У Японії велика та мала економіка взаємодіють через аутсорсинг: 55% малих підприємств працюють за контрактами з великими корпораціями. Уряд сприяє розвитку малого бізнесу за допомогою правових механізмів та програм державної підтримки. Наприклад, законодавством визначено можливість заснування бізнесу із мінімальним стартовим капіталом — лише однією ієною. Крім того, нормативне регулювання передбачає можливість полегшення процедури банкрутства, даючи підприємцям можливість захищатися від кредиторів до перевищення боргами їхніх активів.

У США малий бізнес створює понад половину ВВП приватного сектора, генерує близько 60% інновацій та забезпечує 75% нових робочих місць. Ефективність капіталовкладень у малий бізнес у дев'ять разів перевищує відповідний показник для великого бізнесу. Щорічно малі фірми отримують від великих корпорацій субпідрядні замовлення на суму близько 20 млрд. дол. США.

Для прикладу, у Китаї, малий бізнес стимулює модернізацію економіки. Так, у 2005 році в країні функціонувало понад 3 млн приватних підприємств і близько 30 млн одноосібних підприємців, більшість з яких працюють у виробничій сфері. Завдяки цьому китайські товари нині широко представлені на світових ринках.

Таким чином, аналіз досвіду економічно розвинутих країн свідчить, що малий бізнес є стратегічним інструментом економічного зростання на довгострокову перспективу, а тому потребує комплексної державної підтримки та стимулювання розвитку, як наслідок, дість змогу забезпечити його ефективну інтеграцію в економічну систему національної економіки України.

Література:

1. Малий бізнес – рушій соціально-економічного розвитку і розкриття підприємницького потенціалу територіальних громад. URL: <https://osf.org.ua/public-finances/view/249>